

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Asan/3/2017
Identifikačné číslo spisu: 1015201000
Dátum vydania rozhodnutia: 28.06.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Milan Morava
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1015201000.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Moravu a členiek senátu JUDr. Petry Príbelskej, PhD. a JUDr. Jarmily Urbancovej, v právnej veci žalobcu: U. Y., bytom XXX XX B. XX, právne zastúpený: JUDr. Andrej Gara, advokát, Štefánikova 14, Bratislava, proti sťažovateľovi (pôvodne žalovanému): Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave, Špitálska 14, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-BA-KDI-333-006/2015 z 1. júna 2015, konajúc o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S 150/2015-68 z 27. októbra 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S 150/2015-68 z 27. októbra 2016 z a m i e t a .

Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi úplnú náhradu trov kasačného konania na účet právneho zástupcu žalobcu. O výške trov kasačného konania rozhodne Krajský súd v Bratislave po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

Odôvodnenie

I.

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd, alebo správny súd“) postupom podľa ustanovenia § 191 písm. c/, d/ Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) preskúmané rozhodnutie žalovaného orgánu, ako aj prvostupňového správneho orgánu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalobca sa domáhal preskúmania zákonnosti a následne zrušenia rozhodnutia žalovaného, Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave č. KRPZ-BA-KDI-333-006/2015 z 1. júna 2015, ktorým bol potvrdený disciplinárny rozkaz riaditeľa Odboru výkonu služby KDI KR PZ v Bratislave č. 2 zo 12. mája 2015 a odvolanie voči nemu bolo zamietnuté. Uvedeným disciplinárnym rozkazom bolo žalobcovi podľa § 53 ods. 1 písm. b/ zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len zákona č. 73/1998 Z.z.) uložené disciplinárne opatrenie, zníženie služobného platu o 10% na dobu dvoch mesiacov za

disciplinárne previnenie podľa § 48 ods. 3 písm. a/ zákona č. 73/1998 Z.z., ktorého sa dopustil tým, že počas výkonu služby 30. apríla 2015 ako cestná dopravná hliadka Fotón 800 bol privolaný cestnou dopravnou hliadkou Fotón 790 na Nám. 1. mája z dôvodu odťahu motorového vozidla zn.: Volvo e.č.: X., ktoré stálo na zastávke pravidelnej verejnej dopravy osôb v úseku pred označnikom zastávky. Uvedené vozidlo, ktoré tvorilo prekážku v cestnej premávke vrátane chodníka, odmietol odstrániť. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 167 ods. 1 Správneho súdneho poriadku tak, že správny súd priznal žalobcovi, voči žalovanému právo na náhradu dôvodne vynaložených trov konania vzhľadom ku skutočnosti, že žalobca mal vo veci plný úspech

2. Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že krajský súd ako súd vecne a miestne príslušný na konanie vo veci (§ 10, § 13 ods. 1 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) preskúmal napadnuté rozhodnutie a konanie a na pojednávaní konanom 27. októbra 2016 dospel k záveru, že žaloba je dôvodná.

3. Z obsahu súdneho a administratívneho spisu mal krajský súd nesporne za preukázané, že žalobcovi ako príslušníkovi Policajného zboru bola uložená sankcia - disciplinárne opatrenie zníženie služobného platu o 10 % na dobu dvoch mesiacov, pretože odmietol odstrániť vozidlo tvoriace prekážku v cestnej premávke, vrátane chodníka, čím sa mal dopustiť disciplinárneho previnenia v zmysle ustanovenia § 48 ods. 3 písm. a/ zákona č. 73/1998 Z.z.. Týmto svojim konaním mal porušiť svoju povinnosť plniť si svedomite úlohy, ktoré sú mu uložené ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, ako aj úlohy uložené rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených, ak bol s nimi riadne oboznámený.

4. V preskúmvanej veci je tiež nesporné, že žalobca bol v priebehu služby privolaný na Nám. 1. Mája npráp. Z. E., aby žalobca vykonal služobný zákrok a to odťah motorového vozidla e.č. X., ktoré malo tvoriť podľa vyjadrenia npráp. Z. E. prekážku v cestnej premávke, pretože predmetné vozidlo stálo na zastávke MHD na Nám. 1. mája v Bratislave a prekážalo vo vystupovaní cestujúcich osôb z vozidla MHD. Z uvedeného dôvodu bol naň nasadený technický prostriedok na zabránenie odjazdu.

5. Žalobca po príchode na miesto, odstránenie vozidla (odťah) odmietol vykonať, pretože podľa jeho názoru vozidlo netvorilo prekážku v cestnej premávke, jeho odťah by bol nezákonný a svojim konaním by sa dopustil trestného činu. Podľa jeho názoru vodič predmetného vozidla nič neporušil, keď vozidlo zaparkoval na chodník do priestoru zastávky.

6. Po odmietnutí vykonať odťah vozidla bol žalobca následne telefonicky kontaktovaný vedúcim Odboru výkonu služby kpt. Mgr. H. F., ktorému žalobca situáciu vysvetlil a ktorý žalobcu vyzval, aby opätovne zvážil dôvodnosť odťahu v zmysle zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke. Žalobca však opakovane odpovedal, že dôvod na odťah tu nie je, že vodič tohto vozidla nič neporušil. Následne žalobca vyzval nadriadeného kpt. Mgr. H. F. aby mu dal pokyn na odťah vozidla. Žalobca ďalej uviedol, že ak mu kpt. Mgr. H. F. dá pokyn na odťah vozidla, potom vozidlo odtiahne, lebo inak by bol odťah neoprávnený.

7. Nadriadený Kpt. Mgr. H. F. pokyn na odťah vozidla žalobcovi nedal, nakoľko to nepovažoval za potrebné z dôvodu, že odtiahnutím predmetného vozidla by nstržm. U. Y. nespáchal trestný čin. Uvedené vyplýva aj z úradného záznamu č. KRPZ-BA-KDI6-10-259/2015 z 30. apríla 2015 spísaného kpt. Mgr. H. F. v predmetnej veci.

8. Krajský súd mal za to, že ustanovenie § 43 ods. 5 zák. č. 8/2009 Z.z. dáva žalobcovi ako policajtovi možnosť a nie povinnosť rozhodnúť o odstránení vozidla, ak vozidlo tvorí prekážku cestnej premávky. Žalobca po príchode na miesto, kde mal podľa pokynu vykonať služobný zákrok - odťah vozidla, situáciu vyhodnotil tak, že vozidlo netvorilo prekážku v cestnej premávke, a že jeho odťah by bol nezákonný.

9. Žalobca preto postupoval správne, keď trval na tom, aby mu nadriadený udelil písomný pokyn na odťah predmetného vozidla, ktorý mu ho však odmietol udeliť. Preto ak žalobca odťah odmietol vykonať

s odôvodnením, že by sa svojim konaním mohol dopustiť trestného činu zneužitia právomoci verejného činiteľa, písomný pokyn nadriadeného mu vydaný nebol, súd v jeho konaní nevidí žiadne porušenie povinnosti policajta v zmysle ustanovenia § 48 ods. 3 písm. a/ zákona č. 73/1998 Z.z..

10. Krajský súd bol toho názoru, že z uvedeného bolo zrejmé, že žalobca si pri výkone služby svoje povinnosti policajta plnil svedomite a v súlade so zákonom. Ustanovenie § 48 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z.z. výslovne upravuje postup policajta, ktorý sa domnieva, že rozkaz, nariadenie, príkaz alebo pokyn jeho nadriadeného je v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom. Ako už bolo uvedené vyššie, žalobca pokyn za účelom ktorého bol privolaný na Nám. 1. Mája npráp. Z. E., teda na vykonanie odťahu motorového vozidla vyhodnotil ako v rozpore so zákonom. Preto na túto skutočnosť svojho nadriadeného aj upozornil. Nadriadený aj po vysvetlení situácie trval na splnení pokynu, avšak žalobcovi pokyn odmietol písomne potvrdiť v súlade s ustanovením § 48 ods. 4 citovaného zákona s odôvodnením, že odtiahnutím predmetného vozidla by žalobca trestný čin nespáchal (úradný záznam č. KRPZ-BA-KDI6-10-259/2015 z 30. apríla 2015).

11. Krajský súd konštatoval, že v prípade, že by nadriadený svoj pokyn písomne potvrdil, žalobca by tento bol povinný pokyn splniť. Porušenie povinnosti žalobcom by teda nastalo až v prípade, ak by žalobca tento písomný pokyn odmietol splniť. Až v takom prípade by bolo možné potup žalobcu považovať za disciplinárne previnenie podľa § 48 ods. 3 písm. a/ zákona.

12. Podľa názoru krajského súdu žalovaný správny orgán vec nesprávne právne posúdil, keď konštatoval, že žalobca sa dopustil disciplinárneho previnenia podľa ustanovenia § 48 ods. 3 písm. a/ zákona č. 73/1998 Z.z., tým, že nevykonal odťah vozidla, ktoré stálo v mieste, kde je to podľa § 25 ods. 1 písm. f/ ZoCP zakázané a podľa § 43 ods. 5 ZoCP tvorilo prekážku cestnej premávky vrátane chodníka, nakoľko bránilo cestujúcim pravidelnej dopravy osôb vo vystupovaní z vozidla hromadnej prepravy osôb.

13. Správny súd považoval za potrebné uviesť, že predmetné vozidlo už malo v čase príchodu žalobcu nasadený technický prostriedok na zabránenie odjazdu, pričom v úradnom zázname KRPZ-BA-KDI6-10-259/2015 z 30. apríla 2015 spísaného kpt. Mgr. H. F. je uvedené, že npráp. Z. E. na toto vozidlo nasadil technický prostriedok na zabránenie odjazdu až po tom, čo žalobca odmietol odtiahnuť predmetné vozidlo.

14. Súd prisvedčil aj ďalšej námietke žalobcu, že žalovaný sa v napadnutom rozhodnutí nevysporiadal s jeho podstatnou námietkou uvedenou v odvolaní keď tvrdil, že jeho nadriadený mu neudelil písomný pokyn na odťah vozidla, a preto svoje povinnosti policajta nemohol porušiť, pretože sa domnieval, že inak by sa mohol dopustiť trestného činu. Z napadnutého rozhodnutia, či už prvostupňového alebo druhostupňového, vôbec nevyplýva, že by sa žalovaný správny orgán touto jeho námietkou zaoberal. Okrem popisu skutkového stavu z rozhodnutia nie je zrejmé, ako sa žalovaný s touto jeho námietkou vysporiadal a ako ju pri rozhodovaní pri porušení práv žalobcu zohľadnil.

II.

15. Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný riadne a včas kasačnú sťažnosť, ktorou navrhoval aby kasačný súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, z dôvodu, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

16. Sťažovateľ v prvom sťažnostnom bode namietal, že správny súd nijakým spôsobom nezaujalo stanovisko k podstatnej skutočnosti porušenia či neporušenia zákonných ustanovení § 25 ods. 1 písm. f/ ZoCP vodičom motorového vozidla Volvo EČ: X.. Žalovaný považoval konštatovanie správneho súdu, že žalobca si pri výkone služby svoje povinnosti policajta plnil svedomite a v súlade so zákonom za nepodložené a nepreskúmateľné.

17. Správny súd nepostupoval podľa názoru žalovaného podľa § 5 ods. 4 SSP, keď nezaujal stanovisko

k argumentácii žalobcu a žalovaného ohľadne skutočnosti, že podľa znenia ustanovenia § 25 ods. 1 písm. f/ ZoCP jasne vyplýva, že zastávka vozidla pravidelnej verejnej dopravy osôb je určená ako úsek, pričom tu nie je rozlíšené, či ide o úsek cesty či úsek chodníka. Súčasne je nepochybné, že predmetné vozidlo stálo na nástupišti. Pôsobnosť ZoCP je jednoznačne určená v ustanovení § 1 a § 2 ods. 1 ZoCP, pričom na chodník určený v § 2 ods. 2 písm. g/ sa vzťahujú príslušné ustanovenia ZoCP.

18. V tejto súvislosti žalovaný uviedol, že v súčasnosti so všetkými zainteresovanými zložkami sústavné a účinne využitím síl a prostriedkov PZ vo svojej pôsobnosti pôsobí práve na obmedzenie možných línií kontaktu vozidiel s chodcami ako najzraniteľnejšími účastníkmi cestnej premávky.

19. V druhom sťažnostnom bode uviedol žalovaný v súvislosti s oprávnením policajta na odťah motorového vozidla, že konštatovanie súdu, že ustanovenie § 43 ods. 5 zákona č. 8/2009 Z.z. dáva žalobcovi ako policajtovi možnosť a nie povinnosť rozhodnúť o odstránení vozidla, ak vozidlo tvorí prekážku cestnej premávky. Žalobca po príchode na miesto, kde mal podľa pokynu služobný zákrok - odťah vozidla, situáciu vyhodnotil tak, že vozidlo netvorilo prekážku v cestnej premávke, a že jeho odťah by bol nezákonný, považuje za nesprávne. Podľa žalovaného predmetné ustanovenie je potrebné vykladať tak, že zo zákona pre policajta vyplýva možnosť, aby pri splnení zákonných podmienok rozhodol o odstránení vozidla, ktoré tvorí prekážku cestnej premávky. Ak policajt zistí, že sú splnené uvedené zákonné podmienky, t.j. bol spáchaný priestupok je povinný konať vo veci objasnenia priestupku, a ak vozidlo zároveň tvorí prekážku cestnej premávky, je povinný v záujme zabezpečenia bezpečnosti ostatných účastníkov cestnej premávky takéto vozidlo z cestnej premávky odstrániť. Žalovaný považoval za neakceptovateľný moment aplikácie práva takú jeho realizáciu, ktorá vychádza výlučne z rigorózneho jazykového výkladu dotknutých ustanovení, jazykový výklad je len počiatočným spôsobom prístupu k aplikácii právnej normy. Dikcia zákona oprávňuje policajta o možnosti rozhodnúť, avšak policajt je povinný vyhodnotiť situáciu a následne v súlade s ňou rozhodnúť.

20. Policajt nie je súkromnou osobou, je súčasťou poriadkových a bezpečnostných zložiek a na tento účel má určené zákonné oprávnenia. V tomto prípade ako ďalší subjekt oprávnený, okrem správcu komunikácie, rozhodovať o odstránení vozidla, ktoré tvorí prekážku cestnej premávky. Výkon týchto oprávnení nie je možné ponechať výhradne na samostatnosti úvahy alebo prípadnej svojvôli policajta, predovšetkým v situácii, keď policajt je za týmto účelom, odstraňovania prekážok v cestnej premávke, priamo velený do služby.

21. Žalovaný odôvodňuje sankciu za disciplinárne previnenie žalobcu porušením služobných predpisov podľa § 48 ods. 3 písm. a/ ZoCP, nevykonaním odťahu žalobca porušil služobnú povinnosť určenú zákonom a príslušnými služobnými predpismi. Policajt nie je podľa žalovaného v dobe výkonu služby oprávnený samostatne konať len na základe slobody prejavu zaručenej ústavou, nakoľko v ústave je súčasne v čl. 13 ods. 1 písm. a/ uvedené povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd. Policajt je v právnom štáte zaradený do policajných síl, ktoré majú zodpovednosť za dodržiavanie a presadzovanie zákona. Žalobca bol na výkon služby riadne vyškolený a vycvičený, zaradenie žalobcu na plnenie konkrétnych úloh, stanovených pri inštruktáži, bolo výsledkom plánovania služieb a určenia úloh, ktoré bolo potrebné plniť, ako súčasť výkonu služby dopravnej polície.

22. V treťom sťažnostnom bode uviedol žalovaný, že sa nestotožňuje s názorom správneho súdu, že žalobca postupoval správne keď trval na tom, aby mu nadriadený udelil písomný pokyn na odťah predmetného vozidla...súd v jeho konaní nevidí žiadne porušenie povinností policajta v zmysle ustanovenia § 48 ods. 3 písm. a/ ZoSP. Takýto postup nadriadeného podľa žalovaného nemá oporu v zákone.

23. V zmysle kópie inštruktážneho listu z knihy inštruktáží útvaru, v ktorom boli pre hliadku F-800, v ktorej bol zaradený žalobca, určené 30. apríla 2015 úlohy v čase od 8:40 hod. do 19:20 hod. vykonávať v Bratislave riešenie priestupkov v statickej doprave. Uvedený inštruktážny list je v PZ vedený ako pokyn nadriadeného pre vykonávanie služby na konkrétny deň. Policajt sa s takýmito úlohami oboznamuje pri nástupe do služby, oboznámenie potvrdzuje vlastnoručným podpisom na inštruktážny

list, tak to bolo v daný deň aj v žalobcovom prípade. Je nepochybné, že žalobca bol v službe určený na plnenie úlohy, pri ktorej bol ako policajt s použitím uvedeného oprávnenia vykonávať v spolupráci s určeným subjektom odťah vozidiel, ktorých vodiči sa pri parkovaní dopustili porušenia pravidiel cestnej premávky. Na vykonávanie uvedenej úlohy teda nebol potrebný žiadny ďalší ústny alebo písomný pokyn, rozkaz, alebo nariadenie nadriadeného. Žalovaný poukázal, že spisový materiál neobsahuje žiadne vyjadrenie žalobcu, že by proti splneniu uvedenej služobnej úlohy mal námietky. Preto žalobca nesprávnym vyhodnotením situácie a porušením služobných povinností dopustil disciplinárneho previnenia, za ktoré mu bolo udelené disciplinárne opatrenie.

24. Vo štvrtom sťažnostnom bode uviedol žalobca v súvislosti so žiadosťou žalobcu na vydanie písomného pokynu nadriadeného policajta vykonať zákrok, že tvrdenie súdu, že v prípade, že by nadriadený svoj pokyn písomne potvrdil, žalobca by tento bol povinný splniť. Porušenie povinností žalobcom by teda nastalo až v prípade, ak by žalobca tento písomný pokyn odmietol splniť. Až v takomto prípade by bolo možné postup žalobcu považovať za disciplinárne previnenie podľa § 48 ods. 3 písm. a) ZoSP je nesprávne. Žalobca mal po nevydaní ďalšieho pokynu nadriadeného zákonnú povinnosť po vyhodnotení stavu na vykonanie služobného zákroku, disciplinárne riešenie žalobcu bolo v rozhodnutiach odôvodnené nespĺnením zákonnej povinnosti, nebolo odôvodnené nespĺnením iného pokynu (žiadaného žalobcom podľa ustanovenia § 48 ods. 4 ZoSP).

25. K záverom správneho súdu, že súd prisvedčil námietke žalobcu, že žalovaný sa v napadnutom rozhodnutí nevysporiadal s jeho podstatnou námietkou v odvolaní, keď tvrdil, že jeho nadriadený mu neudelil písomný pokyn na odťah vozidla a preto svoje povinnosti nemohol porušiť... odkázal žalovaný na obsah prvostupňového ako aj druhostupňového rozhodnutia a opätovne poukázal na inštruktážny list, ktorý je vedený v písomnej podobe ako pokyn nadriadeného pre vykonávanie služby na konkrétny deň a s predmetným záverom súdu nesúhlasil.

26. Podľa právneho názoru žalovaného za uvedeného právneho stavu, a to zisteného protiprávneho parkovania vozidla, existencie zákonných oprávnení policajta na výkon odťahu, stanovených zákonných povinnosti policajta na vykonanie služobného zákroku a existencie písomného pokynu osobne pre žalobcu na výkon služby s uvedením konkrétnej činnosti vykonávania odťahu, neexistoval žiaden právny dôvod na vyslovenie požiadavky žalobcu na vydanie nového pokynu na skonkretizovanie predmetného odťahu nadriadeným. Žalobca však aj napriek tomu, že nadriadený mu už jeden písomný pokyn pri inštruktáži vydal, žiadal aby na vykonanie konkrétneho úkonu nadriadený vydal písomný pokyn opätovne. Z praxe služobnej činnosti v PZ vyplýva, že ust. § 48 ods. 4 ZoSP nie je bežne používaným právnym nástrojom, Je určené pre sporné situácie, kde je možné aplikovať rôzne výklady zákona.

III.

27. Vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti žalovaného navrhol žalobca, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť odmietol podľa § 459 písm. d/ a e/ SSP, alebo aby kasačnú sťažnosť zamietol v zmysle § 461 SSP.

28. Žalobca poukázal na neprípustnosť kasačnej sťažnosti s poukazom na povinnosti vyplývajúce z ustanovenia § 449 ods. 1 a 2 SSP. Sťažovateľ ku kasačnej sťažnosti priložil ako prílohu splnomocnenie z 2. januára 2017 na plk. JUDr. X. H., pričom priložil aj ďalšiu prílohu, a to magisterský diplom udelený p. L. F., k uvedeným prílohám sa však sťažovateľ v kasačnej sťažnosti ďalej nevyjadril, preto mal žalobca za to, že žalovaný nespĺnil podmienku obligatórneho právneho zastúpenia.

29. Žalobca sa vyjadril k prvému sťažnostnému bodu kasačnej sťažnosti, v ktorom žalovaný uviedol, že súd nezaujal právne stanovisko k porušeniu zákonných ustanovení podľa § 25 ods. 1 písm. f/ ZoCP. V tejto súvislosti opakovane uviedol žalobca, že sa ustanovenie § 25 ods. 1 písm. f/ ZoCP o zákaze státiť sa v tomto prípade neaplikuje, nakoľko sa jednalo o státiť na chodníku, kde platí úprava § 25 ods. 1 písm. q/ a § 52 ods. 2 ZoCP. Predmetné motorové vozidlo po vylúčení aplikácie ustanovenia § 25 ods. 1 písm. f/ ZoCP mohlo byť odtiahnuté iba na základe § 43 ods. 5 ZoCP. Podľa žalobcu samotnou fotografiou bolo preukázané, že vozidlo nebránilo nástupu-výstupu z autobusu MHD, v opačnom

prípade by sa mohlo jednať o jediný legitímny dôvod odťahu vozidla.

30. V súvislosti s vyššie uvedeným mal žalobca za to, že sice sťažovateľ sťažnostný bod kategorizoval ako nesprávne právne posúdenie veci v skutočnosti však podľa žalobcu namietal, že správny súd z vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. V takom prípade sa však nejedná o sťažnostný dôvod v zmysle § 440 ods. 1 písm. g/ SSP. Žalobca sa domnieval, že sťažnostný dôvod sťažovateľa smeruje jednak len voči dôvodom napádaného rozsudku, pričom však nie je základom pre posúdenie zákonnosti samotného napádaného rozsudku.

31. V druhom bode žalobca uviedol, že je presvedčený, že bod. 2 kasačnej sťažnosti neobsahuje žiaden sťažnostný dôvod v zmysle § 440 ods. 1 písm. g/ SSP, resp. sťažovateľ v tomto bode týkajúcom sa nevyhnutnosti za každých okolností vykonať služobný úkon, neuviedol v čom spočíva nesprávnosť právneho posúdenia krajského súdu. Sťažovateľ len všeobecne konštatoval zákonný status príslušníka policajného zboru bez konkretizovania v súvislosti s napádaným rozhodnutím krajského súdu.

32. Ďalej uviedol žalobca, že inštruktážny list na ktorý poukazoval sťažovateľ je všeobecnou inštrukciou pre dotknutých príslušníkov PZ týkajúcim sa ich celodenných úloh, nie je pokynom pri riešení konkrétnej situácie, v ktorej môže vzniknúť dôvodná pochybnosť o zákonnosti zákroku príslušníka PZ. Logicky nie je zrejmé ako by mohol žalobcov nadriadený udeliť žalobcovi písomný pokyn vykonať služobný zákrok, o ktorého zákonnosti vznikla na strane žalobcu pochybnosť, ešte pred vznikom samotnej skutkovej situácie a potreby vykonania takéhoto zákroku. Argument sťažovateľa kvalifikujúci inštruktážny list ako právne relevantný písomný pokyn sťažovateľa žalobcovi je nesprávnou konštrukciou procesnej obrany sťažovateľa a účelovou snahou zlegalizovať nezákonné rozhodnutie sťažovateľa, čo žalobca hodnotil ako obchádzanie ustanovenia § 48 zákona 73/1998 Z.z. Konanie sťažovateľa hodnotil žalobca ako šikanózne a záverom sťažnostného bodu podotkol, že vyššie uvedené skutočnosti sťažovateľ počas tohto konania v kasačnej sťažnosti uviedol po prvýkrát, čím sa jedná o novú skutočnosť a žalobca mal za to, že takúto novú skutočnosť nemožno uplatňovať v zmysle § 441 SSP a preto je sťažnostný bod neprípustný.

33. Štvrtým bodom zhodnotil žalobca sťažnostný bod č. 4 kasačnej sťažnosti z viacerých dôvodov ako zmätočný a nezrozumiteľný, ktorý nehomogénne narúša právnu a skutkovú argumentačnú líniu obsahu textu kasačnej sťažnosti predchádzajúcu sťažnostný bod č. 4, pričom v ňom sťažovateľ podľa žalobcu účelovo uvádza nepravdivé a zavádzajúce fakty, ktoré sú kontradiktórne v súvislosti s tvrdeniami žalobcu prednesenými v priebehu konania na provoinštančnom a druhoištančnom správnom orgáne, a rovnako v priebehu konania o preskum zákonnosti rozhodnutí sťažovateľa.

34. Žalobca konkrétne namietal tvrdenia sťažovateľa:

- „nikto z nadriadených nedal žalobcovi pokyn, príkaz resp. nariadenie na vykonanie služobného zákroku na predmetnom mieste“ - uvedené tvrdenie je nepravdivé nakoľko žalobcov nadriadený v dvoch telefonických rozhovoroch výslovne niekoľkokrát nariadil žalobcovi, aby predmetné motorové vozidlo odtiahol, pričom žalobca ho niekoľkokrát vyzval na udelenie písomného pokynu z dôvodu presvedčenia žalobcu o nezákonnosti tohto odťahu,

- „po telefonáte s nadriadeným, mu tento primerane objasnil právny stav veci podľa ZoCP a nenariadil mu vykonať služobný zákrok“ - uvedené je podľa žalobcu nepravdivé, nakoľko sťažovateľ až teraz v konaní tvrdí po prvýkrát, že nadriadený nedal žalobcovi takýto pokyn,

- „nadriadený požiadal žalobcu o opätovné vyhodnotenie situácie...“ - podľa žalobcu ho nadriadený nikdy nežiadal o opätovné vyhodnotenie situácie, nakoľko nadriadený dával žalobcovi v oboch telefonátoch priamy pokyn na odťah vozidla s tým, že skutková situácia mu je zrejmalá,

- „disciplinárne riešenie žalobcu bolo v rozhodnutiach odôvodnené nesplnením zákonnej povinnosti žalobcu...“ - sťažovateľ už od konania pred správnym orgánom tvrdí, že ide o porušenie povinnosti, ktorá mu vyplýva z pokynu nadriadeného, pričom túto skutočnosť tvrdí aj v kasačnej sťažnosti, v bode tri, ktorej uvádza, že týmto pokynom je aj inštruktážny list.

35. Tvrdenie sťažovateľa, že použitie § 48 ods. 4 zákona č. 76/1998 Z.z. je skôr výnimočne používaný

pre sporné situácie, neodôvodňuje oprávnenosť alebo neoprávnenosť žiadosti žalobcu o pokyn. Doteraz sťažovateľ nikdy nepoprel, že by nadriadený žalobcu netrval na odťahu motorového vozidla - nadriadený podľa žalobcu trval na odťahu motorového vozidla niekoľko krát v dvoch telefonátoch. V súvislosti s vyššie uvedeným uviedol žalobca, že sa jedná o novú skutočnosť tvrdenú sťažovateľom až v kasačnej sťažnosti a teda ju sťažovateľ podľa § 441 SSP nemôže uplatňovať.

36. Ďalej poukázal žalobca na to, že sťažovateľ v súvislosti s komunikáciou nadriadeného a žalobcu odkázal na stranu 2 a 3 disciplinárneho rozkazu riaditeľa č. 2, pričom podľa § 440 ods. 2 SSP dôvody kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom. Predmetné preskúvané rozhodnutia sťažovateľa však neobsahujú vyhodnotenie komunikácie nadriadeného a žalobcu zo strany sťažovateľa, ale obsahujú konštatovanie komunikácie v znení ako ju v konaní namietal žalobca, pričom svedčia na prospech skutkového stavu tvrdeného žalobcom. Žalobca mal za to, že z uvedeného dôvodu sťažovateľ síce odkázal na uvedený text, ale účelovo jeho presnú citáciu neuviedol.

37. Záverom žalobca poukázal na to, že preskúvané rozhodnutia sťažovateľa nemôžu obstať, čo do ich zákonnosti, pretože sú nedostatočne odôvodnené, ale najmä preto, že sťažovateľ sám vec nesprávne právne posúdil a nedostatočne zistil skutkový stav vo veci, čo sťažovateľovi vytykal v napádanom rozsudku aj krajský súd.

IV.

38. Stanoviskom zo 16. februára 2017 sa sťažovateľ vyjadril k vyjadreniu žalobcu ku kasačnej sťažnosti a uviedol, že plk. JUDr. H. je splnomocnená Krajským dopravným inšpektorátom Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave na právne zastupovanie v predmetnej veci a je zamestnancom MV SR v služobnom pomere podľa zákona č. 73/1998 Z.z., služobným úradom každého policajta v SR je v zmysle uvedeného zákona MV SR. Vnútroň odbor Krajského riaditeľstva PZ v Bratislave, ktorého je plk. JUDr. H. riaditeľkou, zabezpečuje zastupovanie Krajského riaditeľstva pred súdmi Slovenskej republiky v správnom súdnictve. Žalobcom namietanú totožnosť osôb uvedených v plnomocenstve udelenom plk. JUDr. X. H. a v diplome Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave o dosiahnutí vysokoškolského vzdelania druhého stupňa p. L. F. je určená identifikátorom dátumom narodenia, z čoho vyplýva, že ide o jednu a tú istú osobu. S ohľadom na vyššie uvedené mal sťažovateľ za to, že splnil podmienku obligatórneho právneho zastúpenia podľa § 449 ods. 2 SSP.

V.

39. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti v zmysle ustanovenia § 440 SSP, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 137 ods. 2 a 3 SSP).

40. Najvyšší súd Slovenskej republiky z predloženého spisového materiálu krajského súdu zistil, že žalobca sa žalobou doručenou Krajskému súdu v Bratislave 19. júna 2015 domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Krajského riaditeľstva PZ v Bratislave KRPZ-BA-KDI-333-006/2015 z 1. júna 2015.

41. Predmetom súdneho prieskumu v prejednávanej veci bolo preskúmať zákonnosť rozhodnutia žalovaného Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave č. KRPZ-BA-KDI-333-006/2015 z 1. júna 2015, ktorým bol potvrdený odvolaním napadnutý disciplinárny rozkaz riaditeľa Odboru výkonu služby Krajského dopravného inšpektorátu Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave č. 2 z 12. mája 2015. Citovaným disciplinárnym rozkazom bolo žalobcovi uložené disciplinárne opatrenie, zníženie služobného platu o 10% na dobu dvoch mesiacov podľa § 53 ods. 1 písm. b/ zákona č. 73/1998

Z.z., za disciplinárne previnenie podľa § 48 ods. 3 písm. a/ zákona č. 73/1998 Z.z., ktorého sa dopustil tým, že počas výkonu služby dňa 30.04.2015, ako cestná dopravná hliadka Fotón 800 bol privolaný cestnou dopravnou hliadkou Fotón 790 na Nám. 1. mája z dôvodu odtáhu motorového vozidla zn.: Volvo e.č.: X., ktoré stálo na zastávke pravidelnej verejnej dopravy osôb v úseku pred označníkom zastávky. Uvedené vozidlo, ktoré tvorilo prekážku v cestnej premávke vrátane chodníka, odmietol odstrániť.

42. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti žalovaného je rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S 150/2015-68 z 27. októbra 2016, ktorým krajský súd rozhodnutie žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky žalobcu sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

43. Podľa § 47 zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov PZ, služobná disciplína policajtov spočíva v dôslednom plnení povinností ustanovených ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi, ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, služobnou prísahou, rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených.

44. Podľa § 48 ods. 3 písm. a/ zákona č. 73/1998 Z.z., policajt je povinný plniť svedomite úlohy, ktoré sú mu uložené ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, ako aj úlohy uložené rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených, ak bol s nimi riadne oboznámený.

45. Podľa § 48 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z.z., ak sa policajt domnieva, že rozkaz, nariadenie, príkaz alebo pokyn jeho nadriadeného je v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom, je povinný na to nadriadeného upozorniť. Ak nadriadený trvá na splnení rozkazu, nariadenia, príkazu alebo pokynu, musí ho policajtovi písomne potvrdiť a policajt je povinný ho splniť. Písomné potvrdenie sa nevyžaduje, ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania. Policajt je povinný odoprieť splnenie rozkazu, nariadenia, príkazu alebo pokynu nadriadeného, ak by jeho splnením spáchal trestný čin; túto skutočnosť oznámi bezodkladne vyššiemu nadriadenému.

46. Podľa § 43 ods. 5 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, ak vozidlo tvorí prekážku cestnej premávky alebo ak ide o vozidlo uvedené v odseku 4 a v § 25, môže o jeho odstránení rozhodnúť aj policajt; také vozidlo odstráni na náklady jeho prevádzkovateľa Policajný zbor alebo správca cesty podľa rozhodnutia policajta. Ak ide o vozidlo tvoriace prekážku cestnej premávky na diaľnici alebo na rýchlostnej ceste, o odstránení vozidla rozhodne policajt, ak tak neurobil skôr ten, kto prekážku spôsobil, alebo správca cesty.

47. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z.z. o policajnom zbore, policajt v službe je povinný v medziach tohto zákona vykonať služobný zákrok, ak je páchaný trestný čin alebo priestupok, alebo je dôvodné podozrenie z ich páchania.

48. V súvislosti s námietkou neprípustnosti, ktorú vzniesol žalobca vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti, z dôvodu, že sťažovateľ podľa žalobcu údajne neplnil podmienku obligatórneho právneho zastúpenia podľa ustanovenia § 449 ods. 1 a 2 SSP, súd uvádza, že podaním zo 16. februára 2017 odstránil sťažovateľ nejasnosti a naplnil predpoklady výnimky z povinného zastúpenia advokátom v kasačnom konaní, kedy preukázal, že zamestnanec, ktorý sťažovateľa v kasačnom konaní zastupuje má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa a jedná sa o jednu a tú istú osobu.

49. K prvému bodu kasačnej sťažnosti uvádza kasačný súd, že aj z priloženej fotodokumentácie je zrejmé, že zaparkované vozidlo na chodníku netvorilo prekážku vo vystupovaní a v nastupovaní pasažierov z vozidiel MHD, nijako neohrozovalo ani pohyb chodcov na chodníku, rovnako

neobmedzovalo ani jazdu vozidiel a tým netvorilo prekážku v cestnej premávke. Vozidlá MHD pristavovali pri zastávke, v ktorej ľudia na autobus čakali a teda nie pri chodníku, kde motorové vozidlo parkovalo.

50. Podľa § 441 SSP v kasačnej sťažnosti nemožno uplatňovať nové skutočnosti a dôkazy okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podanej kasačnej sťažnosti.

51. Najvyšší súd má za to, že ako aj žalobca uvádza, samotný inštruktážny list neobsahuje pokyn nadriadeného v špecifickej situácii, kedy na strane žalobcu vznikla pochybnosť o zákonnosti jeho zákroku. Inštruktážny list nerieši konkrétny prípad, ktorý vyvstal počas činnosti žalobcu v teréne. Pozornosti kasačného súdu neunikla skutočnosť, že v sťažnostnom bode používané argumenty doteraz sťažovateľ neuvádzal. Preto má súd za to, že sa jedná o novú skutočnosť a pripomína, že správny súd nie je súdom skutkovým a to platí osobitne aj pre konanie kasačné, keď aj z povahy kasačnej sťažnosti je zrejmé, že kasačný súd nerozhoduje vo veci samej, ale najmä preskúmava závery správneho súdu, ktoré zaujal k jednotlivým skutkovým a právnym otázkam. Novoty v kasačnom konaní v zásade nie sú prípustné, a to z dôvodu, že kasačná sťažnosť je mimoriadnym opravným prostriedkom a režim koncentrácie konania nepripúšťa od istej fázy uplatňovanie práva novôt. Správne poznamenal žalobca a súd len doplnia, že všetky skutočnosti a dôkazy preukazujúce skutočnosti tvrdené sťažovateľom, musí sťažovateľ uviesť a navrhnúť už v konaní pre krajským súdom. Vzhľadom na vyššie uvedené, nové skutočnosti a dôkazy podľa § 441 SSP uplatňovať nemožno. Ustanovenie § 441 SSP by mohlo byť celkom výnimočne prelomené iba za situácie, ak sťažovateľ bez svojej viny nemohol skutkové novoty uplatniť v predchádzajúcich konaniach, čo však nie je tento prípad.

52. Najvyšší súd SR konštatuje, že so sťažovateľom možno súhlasiť, pokiaľ tvrdí, že „policajt nie je súkromnou osobou, je súčasťou poriadkových a bezpečnostných zložiek a na tento účel má určené zákonné oprávnenia“. Služobný pomer príslušníka PZ je inštitútom verejného práva. Požadované vlastnosti (čestnosť, statočnosť, disciplína a pripravenosť vynaložiť svoje sily na ochranu verejného poriadku a majetku občanov) sú základnými predpokladmi výkonu služby v policajnom zbore. Každý príslušník PZ, ktorý tieto vlastnosti nemá a prejavuje sa v rozpore s nimi, hrubo poškodzuje dôveryhodnosť PZ. Na činnosť príslušníka PZ sú prirodzene kladené oveľa vyššie nároky, a to nielen počas priameho výkonu štátnej služby, ale aj mimo nej. Hlavnou úlohou PZ je chrániť záujmy spoločnosti a s tým spojené vyššie nároky na činnosť príslušníkov PZ. Zákon č. 73/1998 Z.z. poskytol vybraným skupinám štátnych zamestnancov a v nadväznosti na nich aj ich rodinným príslušníkom lepšie sociálne zabezpečenie a vyššie spoločenské postavenie, ako má väčšina pracovníkov a zamestnancov, ktorých pracovný režim upravuje zákonník práce, resp. iné právne predpisy. Preto treba považovať za prirodzené, že na druhej strane kladie zákon vyššie podmienky profesionálneho a morálneho charakteru pre výkon služby, ktorých porušenie nekompromisne sankcionuje. To v konečnom dôsledku znamená, že zákon vyžaduje striktné dodržiavanie svojich ustanovení prísnejších ako iné zákony (napr. zákonník práce). Nemožno však úplne súhlasiť s tvrdením žalovaného, že výkon oprávnení nie je možné ponechať výhradne na samostatnosti úvahy alebo prípadnej svojvôli policajta, a že policajt nie je podľa žalovaného v dobe výkonu služby oprávnený samostatne konať len na základe slobody prejavu. Je na mieste uviesť, že žalobcovo konanie nebolo špekulatívne, a žalobca nekonal svojvoľne, ale konal v medziach zákona, keď sa v danej konkrétnej situácii domnieval, resp. vychádzal z presvedčenia, že ak by nariadil odtiahnutie vozidla, ktoré podľa jeho poznatkov parkovalo tak, že právne predpisy neporušovalo, dopustil by sa trestného činu zneužitia právomoci verejného činiteľa. Žalobca svoje konanie podmienil rozhodnutiami viacerých súdov SR ako aj Najvyššieho súdu. Žalobca využil zákonnú povinnosť, v prípade takýchto domnienok upozorniť svojho nadriadeného a taktiež žiadal, že v prípade, ak nadriadený trvá na splnení pokynu, musí ho žalobcovi písomne potvrdiť a následne žalobca pokyn splní.

53. K argumentácii sťažovateľa, že s ohľadom na existenciu písomného pokynu osobne pre žalobcu na výkon služby s uvedením konkrétnej činnosti vykonávania odťahu, neexistoval žiaden právny dôvod na vyslovenie požiadavky žalobcu na vydanie nového pokynu na skonkretizovanie predmetného odťahu nadriadeným. Žalobca však aj napriek tomu, že nadriadený mu už jeden písomný pokyn pri inštruktáži vydal, žiadal aby na vykonanie konkrétneho úkonu nadriadený vydal písomný pokyn opätovne a z praxe

služobnej činnosti v PZ vyplýva, že ustanovenie § 48 ods. 4 ZoSP nie je bežne používaným právnym nástrojom. Predmetné ustanovenie je podľa sťažovateľa určené pre sporné situácie, kde je možné aplikovať rôzne výklady zákona. Súd má za to, že v predmetnej situácii, ako už súd aj vyššie uviedol, nemožno vychádzať len z inštruktážneho listu a najmä nie, ak sú na strane policajta, teda žalobcu závažné pochybnosti o tom, že by vykonaním odt'ahu došlo zo strany žalobcu k porušeniu zákona. Z doterajšieho konania, ako aj zo spisového materiálu je zrejmé, že sa v tomto prípade jednalo z pohľadu žalobcu o spornú situáciu a preto postup v zmysle predmetného ustanovenia § 48 ods. 4 ZoSP je opodstatnený a nemožno ho nepripustiť len z dôvodu, že by sa malo jednať o uplatňovanie predmetného ustanovenia len vo výnimočných situáciách. Inštruktážny list je v tomto prípade iba všeobecným úkonom, ktorý nevyklučuje uplatnenie § 48 ods. 2 OSP.

54. V súvislosti s vyššie uvedeným kasačným súdom súhlasí s právnymi závermi správneho súdu, že v prípade, že by nadriadený svoj pokyn písomne potvrdil, žalobca by tento bol povinný pokyn splniť. Porušenie povinnosti žalobcom by teda nastalo až v prípade, ak by žalobca tento písomný pokyn odmietol splniť. Až v takom prípade by bolo možné postup žalobcu považovať za disciplinárne previnenie podľa § 48 ods. 3 písm. a/ zákona. Žalovaný správny orgán vec nesprávne právne posúdil.

55. Kasačný súd zistil, že kasačná sťažnosť neobsahuje žiadne právne relevantné námietky, ktoré by mohli ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

56. Kasačný súd s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky sťažovateľa vznesené v kasačnej sťažnosti za nedôvodné a preto kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú podľa § 461 SSP zamietol.

57. O výške náhrady trov konania rozhodne krajský súd samostatným uznesením v súlade s § 175 ods. 2 a nasledujúce SSP.

58. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednohlasne (§ 147 ods. 2 v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.